

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/211/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119215605
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119215605.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: T. H., F.. XX.X.XXXX, T. A., U. XXX/XX, zastúpená: Občianske združenie Právna pomoc poškodeným, so sídlom Lipany, Janka Kráľa č. 12, IČO: 50951947, p r o t i žalovanému: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, o primerané finančné zadostučinenie a prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa protižalobou konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 17Csp/59/2017 sa domáhala primeraného finančného zadostučinenia, ktoré upresnila na pojednávaní 18.6.2018, pričom nárok uplatnila vo výške 180 Eur, v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Na spomínanom pojednávaní jej právny zástupca uviedol, že žalovaný žalobkyňu neustále obťažoval telefonátmi a sms správami zasielanými aj v nočných hodinách. Poukázala na to, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.XX.XXXX, ktorú uzavrela s právnym predchodcom žalovaného absentovali viaceré povinné náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/, k/ zákona č. 258/2001 Z.z., úver je preto bezúročný a bez poplatkov a keďže okrem istiny úveru zaplatila navyše 1833,71 Eur, žiadala titulom vydania bezdôvodného obohatenia o zaplataenie tejto sumy.

2. Žalovaný sa k nároku o primerané finančné zadostučinenie dlho nevyjadril, čo je však do určitej miery pochopiteľné, keďže v písomnom podaní, ktorým žalobkyňa tento nárok uplatnila, zmätočne uviedla, že sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 180 Eur, hoci právne tento nárok zdôvodnila § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a až na pojednávaní 18.6.2018, na ktorom však žalovaný nebol prítomný, právny zástupca žalobkyne uviedol, že v písomnom podaní došlo k pochybeniu a omylom bola požiadavka na zaplataenie 180 Eur zdôvodnená ako nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Až v písomnom podaní zo dňa 5.11.2020, ktorým ospravedlnil neúčast' na pojednávaní uviedol, že žalobu považuje sa zmätočnú, žalobkyňa nekonkretizovala, ktoré spotrebiteľské práva jej boli porušené a poukázal aj na to, že v predchádzajúcom spore bol zaviazaný na vydanie bezdôvodného obohatenia hoci žalobkyňa plnenie poukazovala jeho právnemu predchodcovi.

3. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spisom tohto súdu 17Csp/59/2017 a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa X.XX.XXXX bola uzavretá zmluva o aktiváciu pôžičkovej karty medzi VÚB a.s. a žalobkyňou, súčasťou ktorej bola zmluva o revolvingovom úvere s úverovým rámcom 600 Eur, mesačnou splátkou 20

Eur, úrokovou sadzbou 22,80% p.a. V časti V. je uvedený vzorec pre výpočet RPMN vo výške 28,56%, pri počte splátok 49 a ďalších konkrétnych predpokladoch, uvedené sú aj celkové náklady spotrebiteľa 379,05 Eur, tiež priemerné RPMN 23,98 % a deň splatnosti mesačnej splátky 15.deň v mesiaci.

5. V bode 22 Zmluvy bolo upravené oprávnenie banky požadovať od zamestnávateľa žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy až do úplného splatenia pohľadávky banky. Výška zrážok má zodpovedať výške povinných splátok v omeškaní podľa zmluvy a konštatuje sa, že ide o dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

6. VÚB a.s. podala voči žalobkyňi žalobu (v pôvodnom konaní v procesnom postavení žalovanej) dňa XX.X.XXXX o zaplatenie jej dlhu z predmetnej úverovej zmluvy vo výške 594,85 Eur aj s úrokmami z omeškania. Konanie sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 17Csp/59/2017.

7. Následne došlo k postúpeniu pohľadávky z VÚB a.s. na žalovaného na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok ku dňu 17.3.2017, súd preto uznesením č.k. 17Csp/59/2017-34 zo dňa 8.9.2017 pripustil zmenu žalobcu, ktorým sa stala spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

8. Žalovaný (v pôvodnom konaní žalobca) zobral ešte pred pojednávaním žalobu späť a to aj z dôvodu úhrad žalobkyne vo výške 450 Eur.

9. Žalobkyňa (v pôvodnom konaní žalovaná) podaním zo dňa 24.11.2017, ktorým žiadala žalobu zamietnuť pre už spomínané chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uplatnila okrem nároku na primerané finančné zadosťučinenie aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.833,71 Eur. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 17Csp/59/2017-75 zo dňa 18.6.2018 zaviazal žalovaného (v pôvodnom konaní žalobcu) na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1833,71 Eur, určil dohodu o zrážkach zo mzdy uvedenú v bode 22 predmetnej zmluvy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, zastavil konanie o zaplatenie istiny 450 a poplatkov a sankcií 182,98 Eur a nárok na primerané finančné zadosťučinenie vylúčil na samostatné konanie. Rozsudok sa stal právoplatným 4.10.2019. Ako vyplýva z jeho odôvodnenia, súd dospel k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok medzi veriteľom a žalovaným, keďže nebolo preukázané zosplatnenie úveru, postúpený bol teda „živý“ úver a z toho súd vyvodil, že postúpenie pohľadávky je v rozpore s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a považoval daný právny úkon za neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd ďalej poukázal na to, že právny predchodca žalovaného zvýšil úverový rámec na 1.050 Eur a mesačnú splátku na 35 Eur, pričom nepreukázal, že by došlo zo strany žalobkyne k písomnej akceptácii tohto návrhu v zmysle § 44 Občianskeho zákonníka a keďže pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere sa vyžaduje písomná forma, nedošlo podľa neho k platnej zmene zmluvy a preto žalobkyňi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu medzi jej úhradami a čerpanými finančnými prostriedkami. Nárok žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia vysvetlil v bode 32 tak, že vyčerpala finančné prostriedky vo výške 1050 Eur a zaplatila 2.883,71 Eur, preto súd jej protižalobe o zaplatenie 1.833,71 Eur vyhovel.

10. Napriek tomu, že žalovaný v odvolaní voči tomuto rozsudku uviedol, že od žalobkyne prijal len sumu 350 Eur, čo tento súd považuje za logické, keďže k postúpeniu pohľadávky na žalovaného malo dôjsť až 17.3.2017, Krajský súd v Prešove rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil rozsudkom 19Co/189/2018-104 zo dňa 24.9.2019 s ťažko pochopiteľným vysvetlením, že postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky v dôsledku postúpenia pohľadávky (hoci súhlasil so záverom súdu prvej inštancie o absolútnej neplatnosti postúpenia pohľadávky) sa charakterovo nezmenilo a uviedol, že je potrebný výklad v prospech spotrebiteľa.

11. Napokon súd prvej inštancie odôvodnil vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky ohľadom uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy tým, že žalovaný jednostranne diktuje výšku dlhu bez kontroly súdu a to aj v prípade, ak by žalobkyňa spochybňovala jeho výšku a poukazovala na neprijateľné zmluvné podmienky. Túto dohodu súd považoval za neplatnú pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka a pre rozpor s § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka lebo neobsahuje výšku zrážok. Odvolací súd potvrdil záver súdu o neprijateľnej zmluvnej podmienke „z dôvodu, že v nej môže byť skrytý zámer úmyselne získať peňažné plnenie neadekvátne poskytnutému plneniu.

12. Je nepochybné, že zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

18. Zo znenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa teda jasne vyplýva, že spotrebiteľ má právo požadovať primerané finančné zadosťučinenie vtedy, ak v predchádzajúcom spore súd dospeje k záveru o porušení jeho práva alebo povinnosti dodávateľa voči nemu podľa osobitných noriem slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. Tento nárok nie je teda daný, ak súd dospeje k záveru o porušení všeobecných právnych predpisov a to bez ohľadu na to, že išlo o spotrebiteľa. V spore 17Csp/59/2017 súdy dospeli k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z danej úverovej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka, teda podľa všeobecného právneho predpisu a tiež neplatnosti zmeny úverovej zmluvy opäť pre nedodržanie ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich kontraktačný proces (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Preto to, že žalobkyňa bola úspešná pri nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia nemožno považovať za splnenie vyššie uvedenej hmotnoprávnej podmienky nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Súdy sa totiž zjavne nestotožnili s argumentáciou žalobkyne o chýbajúcich povinných náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže v spomínanej zmluve sú všetky tieto náležitosti splnené. Relevantné bolo pre tento spor vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda v rámci osobitnej právnej úpravy týkajúcej sa ochrany práv spotrebiteľa. Je však otáznosť, či vzhľadom na záver súdov o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bola daná pasívna legitímácia žalovaného v danej časti konania. Aj keď v tomto spore je súd viazaný týmto právoplatným výrokom, pri posúdení dôvodnosti finančného zadosťučinenia je potrebné vychádzať aj z poslednej časti znenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z., ktorý rieši pasívnu legitímáciu povinného subjektu. Ním má byť ten, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi zodpovedá. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá bola uvedená v zmluve o revolvingovom úvere, ktorú koncipoval iný subjekt (VÚB a.s.) nemôže zodpovedať žalovaný, ktorý navyše túto zmluvnú podmienku ani nepoužil a ktorý, podľa predchádzajúceho rozsudku, ani nie je vlastníkom pohľadávky z tejto úverovej zmluvy. Súd preto dospel k záveru, že žaloba žalobkyne voči žalovanému o primerané finančné zadosťučinenie je nedôvodná.

19. Pre úplnosť súd dodáva, že v predchádzajúcom spore bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni titulom vydania bezdôvodného obohatenia sumu 1.833,71 Eur, hoci súd považuje za nepochybné, že

podstatnú časť tejto sumy nemohla žalobkyňa zaplatiť žalovanému, keďže k postúpeniu pohľadávky malo dôjsť až 17.3.2017 (č.l. 29 spisu 17Csp/59/2017) a to bez ohľadu na to, že JUDr. Šoltés vyzýval žalobkyňu pred týmto dátumom na úhradu dlhu listom zo 4.3.2016 (č.l. 95 predchádzajúceho spisu), ktorý predložila žalobkyňa, ale z ktorého je zrejmé, že JUDr. Šoltés nevystupoval v tomto liste v mene žalovaného, ale v mene spoločnosti Consumer Finance Holding, ktorá bola správcom pohľadávok VÚB a.s. Preto za týchto okolností by ani nebolo spravodlivé, aby žalovaný mal ešte zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie, pretože takýto výkon práva by súd považoval za rozporný s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

20. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V tomto spore bol v celom rozsahu úspešný žalovaný a preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyni. Súd totiž nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

21. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.